

Novel·la Carlos Zanón

Balzac, Amélie i l' "Elle"

Una crítica del nou llibre de Katherine Pancol (Casablanca, 1954) té més perills del que sembla. El camp està minat. Públic femení? Uí. *Best seller*? Uí. Personatges, sentiments i patologies contemporànies? Uí. Emocions, autoajuda, realització personal? Uí, uí. Conte de fades, ordre, feina, fidelitat, èxit, amor? Uí ben gros! L'autora –hàbil cocodril o tortuga– ha declarat que els crítics que són homes menyspreen els llibres escrits per dones perquè es creuen superiors. Es refereix a tots els crítics homes? O només als que no entenen la complexa psicologia femenina? Es refereix a totes les escriptores dones? O només a les dones rosses, maques, elegants, franceses i exredactores del *Cosmopolitan*? Que el cel ens empari.

El vals lent de les tortugues és la segona part de la trilogia que va començar amb *Els ulls grossos dels cocodrils*. A França va vendre més d'un milió d'exemplars. Un esdeveniment. El fenomen Pancol. A l'Estat espanyol la cosa també va ser una inundació. *El vals lent de les tortugues* tindrà un mateix camí perquè Pancol ha trobat una legió de lectors entusiastes. Els mateixos personatges del llibre dels cocodrils surten al de les tortugues, però la majoria han evolucionat. La protagonista, Joséphine, una Amélie madura i lectora de *Marie Claire*, ja viu de l'èxit de la seva novel·la, però afronta els problemes quotidians de qualsevol ésser mortal de classe mitjana-alteta. És lliure –separada del marit gandul–, tímida amb les emocions, insatisfeta i responsable de filles, amics, mare, germana deprimida –per l'èxit de Joséphine– i del món en la seva globalitat. Però Pancol, sense deixar la comèdia de situacions, introdueix un *thriller* de situa-

cions amb *psicokiller*. Un encert per evitar que *El vals lent de les tortugues* fos només una seqüela.

Katherine Pancol és una escriptora amb una intuïció molt assenyada sobre la realitat ficcionada i emocional del seu públic. Els seus llibres els recomanen psiquiatres, blocs i revistes de tendències. L'obra ens porta a una autora segura d'ella mateixa i que té la clau del castell. Les bones notícies i les dolentes són que és ambiciosa, però bulímica. Bona creadora de personatges però vorejant el clixé.

Amb ofici per a la narració i el manual d'autoajuda. I a vegades sembla que ni ella sap si està escrivint l'un o l'altre. Com el seu referent, Balzac, ella pretén, i a estones ho aconsegueix, una comèdia humana contemporània. Però els temps han canviat. Balzac baixava a comprar una *baguette* o feia parlar la seva amant per robar l'ànima dels seus veïns. La Pancol obre la revista *Elle*, llegeix cent correus electrònics i parla en un cafè amb les seves amigues *desesperades*. I d'allà passa a escriure la seva novel·la de la qual veus les

El vals lent de les tortugues

Autor:
Katherine Pancol
Traducció:
Oriol Sánchez
Editorial: **Empúries**
Barcelona, 2011
Pàgines: **624**
Preu: **21,90 euros**

La novel·lista francesa Katherine Pancol

ARXIU

seccions: *Receptes, Intriga, Cartes al director, Consultori sentimental*. Fantàstic.

L'ambició de Pancol és gratificant. Res li és aliè: ho vol tot. Parlar de tot. Crear un món versemblant que incideix en la realitat ficcionada dels seus lectors. Amb una teranyina de personatges i situacions domèstiques, però no rutinàries. Les seves novel·les són eines morals, i és en el seu dret. Missatges positius. Valors. La gent bona i lluitadora aconsegueix el que vol perquè som en un món just en què tothom troba el que necessita i es mereix.

I bé, com a lector has d'acceptar que això és un conte de fades de 624 pàgines, futur Hollywood. Però també pot passar que baixis dels cavallets i que renunciis al sucre i a la gent tímida i generosa, separada i amb dues filles molt encantadores. Que –tapa't les orelles, Camille Piglia– creu en l'home ideal, i l'espera. *L'amour n'est pas un oiseau rebelle*. Que té un pare meravellós, mort. Que quan vol parlar amb ell parla a les estrelles (i s'apaguen i s'encenen per contestar!). Una mare freda i distant, una bruixa (manual de psiquiatria, volum III). Que una de les filles estudia a Londres. Que surt amb un xaval humil i tímid i que refusa ser el que és: parent de la reina d'Anglaterra. Que té amigues també molt encantadores que parlen per telèfon durant moltes hores. Un padrastre casat amb una dona jove i pare d'un nadó i feliços tots dos. I sí, surt un marit penques i un *psicokiller* però no arriben a temps. El bé ja està fet. Recepta dels ous al plat, dossier Alain Delon i altres cunyats *xarmé* i els diàlegs amb nens, que sempre és tendre i profund. Sóc un desastre de crític. Vaig a llegir-me Middlemarch, dos Ripley, la Dolors Miquel, la Matute, la Núria Amat, la Barbal i el *Marca*. *

Poesia Anna Ballbona

Heures enfiladisses

Dones d'heura
Autora: **Marta Pérez Sierra**
Editorial:
Pagès Editors
Lleida, 2011
Pàgines: **88**
Preu: **12 euros**

El segon premi Jordi Pàmies de poesia planteja una efusió entre la pintura i la poesia. Tot i que el seu títol no ho denoti, i tiri per la via de la natural, que, certament, és l'altre gran element que travessa el llibre, a les *Dones d'heura* que signa Marta Pérez i Sierra (Barcelona, 1957) s'hi troba un esclat cromàtic exponencial. El títol –i la gènesi de l'obra, pel que té d'introspecció i autoconeixement del món femení– enllaça amb la cosmogonia de Maria-Mercè Marçal. Un fet que ens podria posar en alerta en cas que Pérez i Sierra arribés a marçalejar fins a afartar (com qui ara casasseja, dit en sentit de pràctica mimètica),

però, encara que la influència s'hi detecta, tampoc acaba sent aquest el cas.

El pròleg, obra de la també poeta Sònia Moll, ens revela que les *Dones d'heura* neixen de la trobada entre dues artistes, la pintora M. Rosa Vila, i l'autora del volum: "la pintura agafà el color de la paraula" i "la paraula el de la pintura". Un exercici que no és nou en Pérez i Sierra, que té un altre llibre de poemes –*Fil per randa*– que parteix de la inspiració en dissenys de moda. O, en un altre ordre de propostes particulars, també té un llibre amb 50 poemes eròtics escrits en un mòbil i per enviar per mòbil, *Sexe mòbil singular*.

A *Dones d'heura* fa una exploració del món femení, "un cant a l'experiència femenina de viure en relació", amb amants, amigues, mestres, pares, mares, germans, que passa per tres fases, "Dona rosella", "Dona mosaic" i "Dona paisatge", les tres parts del volum. Diferents perspectives dins d'aquest camí d'escorxament interior, que al llarg del poema també pren la forma de jo poètics diversos. En ocasions, la primera persona s'alça excessivament evident, estén un camí massa planer ("pintaré el nostre paisatge, el dia que sigui Terra, damunt el llenç de les meves ales"), i en canvi, la interpel·lació a l'alteritat de vegades ofe-

reix sorpreses ("tu / em vas vomitar el límit blau / i te'n fas una corbata").

Hi ha versos originals, d'imatges seques i alhora delicades, i d'altres d'un to que pot prendre's per molt sentimental i, sols en algun punt, vorejant allò previsible. Natura, colors i fauna esclaten per tots costats en els versos de Pérez i Sierra, de tall eminentment descriptiu: "en groc em penso, quan vull ser, / serenament, blau intens". El corol·lari d'imatges i cromatisme és immens: "estels al mar", "núvols d'algues i coralls", "vals d'arrels menudes", "tulipa invertida", "respiro fang", "rialles com un jonc", "Estràbica Thalassa"... fan enfil·lar les hores. *